



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W ŁODZI

LLO.410.13.2.2024

Pan Wojciech Cabaj
Nadleśniczy
Nadleśnictwo Grotniki
ul. Ogrodnicza 6/8
95-100 Zgierz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/094 – Adaptacja gospodarki leśnej Lasów Państwowych do zmian klimatycznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Nadleśnictwo Grotniki, ul. Ogrodnicza 6/8, 95-100 Zgierz ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Cabaj, Nadleśniczy ² , od 18 marca 2024 r. (w tym od 5 lutego 2024 r. do 17 marca 2024 r. p.o. Nadleśniczy, a od 18 marca 2024 r. – Nadleśniczy) W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Józef Lipiński, Nadleśniczy, od 1 stycznia 2004 r. do 20 listopada 2020 r. Krzysztof Sztark, Nadleśniczy, od 21 listopada 2020 r. do 31 marca 2023 r. Michał Twardowski, p.o. Nadleśniczy, od 1 kwietnia 2023 r. do 4 lutego 2023 r. (akta kontroli str.2)
Zakres przedmiotowy kontroli	Prowadzenie gospodarki leśnej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 do dnia zakończenia kontroli (tj. do 24 września), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mogących mieć wpływ na ocenę realizacji kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Renata Cynamon, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/79/2024 z 19 czerwca 2024 r. (akta kontroli str.1)

¹ Dalej: Nadleśnictwo lub Nadleśnictwo Grotniki.

² Dalej: Nadleśniczy.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą w Nadleśnictwie Grotniki nie zawsze prawidłowo i rzetelnie prowadzono gospodarkę leśną z uwzględnieniem dostosowania jej do zmian klimatycznych.

Nadleśnictwo było organizacyjnie przygotowane do realizacji zadań w zakresie adaptacji gospodarki leśnej do zmian klimatycznych. Pracownicy merytoryczni posiadali kierunkowe wykształcenie oraz brali udział w szkoleniach poszerzających ich wiedzę. Zarówno w regulaminie organizacyjnym⁵ Nadleśnictwa, jak i zakresach obowiązków pracowników uwzględniono zagadnienia objęte niniejszą kontrolą, jednak określając zakresy obowiązków pięciu pracowników nie dochowano należytej staranności, przez co dokumenty te nie były spójne z innymi regulacjami wewnętrznymi.

W okresie objętym kontrolą w Nadleśnictwie obowiązywał Plan Urządzania Lasu⁶ na lata 2014-2023 sporządzony zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁷. Pomimo podjęcia działań zmierzających do opracowania nowego PUL w ósmym roku obowiązywania planu, co było zgodne z § 125 ust. 2 pkt 2 Instrukcji urządzania lasu wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych⁸, do dnia zakończenia kontroli NIK nie został zatwierdzony przez ministra właściwego ds. środowiska Plan obowiązujący od 2024 r., w konsekwencji od 1 stycznia 2024 r. od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. pozyskano 40 165 m³ drewna bez zatwierdzonego planu.

W każdym roku objętym kontrolą w Nadleśnictwie, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁹ i postanowieniami Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych¹⁰, opracowywano dokument „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu”, jednak w 2023 nie dochowano - określonego w ww. Instrukcji - terminu uzgodnień wskazanego dokumentu z właściwymi terenowo komendami Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły również nie przeszkolenia 81,6% pracowników Nadleśnictwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu po zmianie przepisów przeciwpożarowych w 2022 r. oraz braku w teczках osobowych 69,4% pracowników – oświadczeń o zapoznaniu się z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” obowiązującej w Nadleśnictwie.

Nadleśnictwo wypełniało obowiązki wynikające z § 39 ust. 2 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów¹¹ i § 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów¹², tj. zapewniono i utrzymywano odpowiednie źródła wody do celów przeciwpożarowych, a odległość

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Przyjętym zarządzeniem nr 55 Nadleśniczego Nadleśnictwa Grotniki z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Nadleśnictwa Grotniki i zarządzeniem nr 50 Nadleśniczego Nadleśnictwa Grotniki z dnia 18 sierpnia 2021 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Nadleśnictwa Grotniki z późniejszymi zmianami.

⁶ Dalej: PUL.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 530. Dalej: ustawa o lasach.

⁸ Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu” (Od 1 stycznia 2024 r. - załącznik do zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 116 z dnia 14 grudnia 2023 r. - Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych z 2024 r., poz. 9). Dalej: Instrukcja urządzania lasu.

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 275. Dalej: ustawa o ochronie przeciwpożarowej.

¹⁰ Zarządzenie nr 54 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” (Od 1 stycznia 2024 r. - załącznik do zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 81 z dnia 23 grudnia 2019 r. - Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych z 2020 r., poz. 7). Dalej: Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu.

¹¹ Dz. U. 2023 r. poz. 822, dalej: rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

¹² Dz. U. z 2022 r., poz. 1065, dalej: rozporządzenie w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie a najbliższą drogą publiczną lub drogą leśną wykorzystywaną jako dojazd pożarowy nie przekraczała 750 m. Nadleśnictwo we wszystkich latach objętych kontrolą podejmowało działania zmierzające do adaptacji gospodarki leśnej do zmian klimatycznych, w tym m.in. zwiększano różnorodność gatunkową, kształtowano wielopiętrową budowę drzewostanów, wybudowano cztery obszary mokradłowe¹³, zrealizowano zadanie polegające na budowie instalacji fotowoltaicznych oraz wymianie źródeł ciepła oraz zmodernizowano system wykrywania pożarów.

Dla wszystkich obszarów mokradłowych książki obiektu budowlanego, choć założone zgodnie z art. 60c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁴, prowadzone były z naruszeniem zasad określonych w rozporządzeniu w sprawie KOB¹⁵. Ponadto żaden z wybudowanych obszarów mokradłowych nie został poddany w 2023 r. obowiązkowym przeglądowi okresowemu, co stanowiło naruszenie art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane.

W 2024 r. Nadleśnictwo nierzetelnie realizowało wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, określone w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej¹⁶. Kontrola NIK wykazała bowiem, że w Nadleśnictwie – w przypadku 46% zleceń na wykonanie prac leśnych – nie przeprowadzono obowiązkowych wizji w terenie przed przystąpieniem zleceńobiorców do zadań polegających m.in. na pielęgnacji upraw i młodników oraz melioracji agrotechnicznych. Ponadto w trzech przypadkach wizję w terenie przeprowadzono z naruszeniem terminu określonego w § 2 ust. 1 pkt 3 przywołanego rozporządzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Nadleśnictwo Grotniki, według stanu na dzień 1 stycznia 2024 r. składało się z dwóch obrębów leśnych (Grotniki i Głowno) i zarządzało 15 332,89 ha gruntów, z czego 98,6% stanowiły grunty leśne (15 118,83 ha)¹⁷, a powierzchnia gruntów zalesionych wynosiła 14 418,64 ha, tj. 94,04% zarządzanej powierzchni. Na gruntach zalesionych dominowały sosna (zajmowała ona 9 783,46 ha) oraz dąb (zajmował on 2 133,33 ha)¹⁸. 24,5% lasów stanowiły drzewa w IV klasie wieku (tj. mające między 61, a 80 lat)¹⁹, a 18,2% w V klasie wieku (tj. mające między 81, a 100 lat)²⁰.

(akta kontroli str.8-9)

W okresie objętym kontrolą w Nadleśnictwie pracowało od 45 do 50 osób²¹, przy czym w Dziale Gospodarki Leśnej, który zgodnie z regulaminem organizacyjnym odpowiadał za prowadzenie całokształtu spraw związanych z planowaniem, organizacją, koordynacją i wykonywaniem prac m.in. w zakresie hodowli i ochrony lasu, zatrudnionych było od 30 (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.) do 33 pracowników (według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.).

(akta kontroli str.8-135)

¹³ obszar mokradłowy w leśnictwie Gieczno, obszar mokradłowy w Leśnictwie Głowno, obszar mokradłowy w Leśnictwie Szczawin i obszar mokradłowy w Leśnictwie Polesie.

¹⁴ Dz.U. z 2024 r., poz. 725, dalej: ustawa Prawo budowlane.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego; Dz.U. 2003 r. Nr 120, poz. 1134; dalej: rozporządzenie w sprawie KOB – uchylone z dniem 31.12.2022 r. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego; Dz. U. z 2022 r. poz. 2778 – weszło w życie 01.01.2023 r.

¹⁶ Dz. U. poz. 672., dalej: rozporządzenie w sprawie wymagań dobrej praktyki

¹⁷ W tym lasy ochronne zajmowały powierzchnię 10 639,77 ha, rezerwaty – 269,81 ha, a parki krajobrazowe – 13,19 ha.

¹⁸ Powierzchnię podano według rzeczywistych gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

¹⁹ Wzrost o 1,6% w stosunku do roku 2019, kiedy to drzewa w wieku 61-80 lat stanowiły 22,9% lasów.

²⁰ Wzrost o 0,8% w stosunku do roku 2019 (z 17,4%).

²¹ w 2019 r. – 50 osób, w 2020 r. – 49, w 2021 r. – 46, w 2022 r. 45, w 2023 r. 49 i w 2024 r. (według stanu na 30 czerwca 2024 r.) – 50 osób.

Pracownicy Działu Gospodarki Leśnej posiadali kierunkowe wykształcenie (z czego dziesięć osób ukończyło studia wyższe na kierunku leśnictwo, a 13 osób uzyskało tytuł zawodowy „technik leśnik”). Wszyscy pracownicy podpisali zakresy obowiązków, jednak w przypadku pięciu z 28 objętych badaniem zakresy te były sporządzone nierzetelnie (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str.136-137)

W okresie objętym kontrolą każdy pracownik wziął udział średnio w sześciu szkoleniach²².

(akta kontroli str.138-142)

W marcu 2023 r. została w Nadleśnictwie zaktualizowana „Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego Nadleśnictwa Grotniki”, jednak z 49 pracowników tylko 15 potwierdziło zapoznanie się z jej postanowieniami (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str.186-233)

W okresie objętym kontrolą, w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów²³, tylko dziewięciu pracowników zostało przeszkolonych w zakresie ochrony przeciwpożarowej (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str.232-233)

Zdaniem Nadleśniczego w ramach realizacji zadań związanych z gospodarką leśną w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu oraz utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych w następujących obszarach występowały utrudnienia:

- postępujące zmiany w zakresie zmian warunków klimatycznych oraz zwiększenia stopnia „mobilności” gatunków fauny i flory obcej dla naszych warunków przyrodniczych, brak opracowanych metod prognostycznych oraz metod zwalczania gatunków inwazyjnych, jak również niewielka gama dostępnych na rynku środków chemicznych dopuszczonych do stosowania w leśnictwie, a także wysokie koszty rejestracji środków chemicznych, jak również wysoka selektywność substancji czynnej dopuszczanej do stosowania,
- postępujący deficyt wody oraz zmiana charakteru występujących opadów atmosferycznych, a w szczególności brak pokrywy śnieżnej i duże chwilowe opady atmosferyczne skutkowały koniecznością realizowania zadań związanych z zapewnieniem zdolności retencyjnych środowiska. Zjawisko to powodowało dodatkowo skrócenie okresów, w których wykonywane mogły być zadania związane z odnawianiem powierzchni leśnej i zalesianiem gruntów rolnych, zwiększając ryzyko występowania szkód w drzewostanie, zarówno biotycznych, jak i abiotycznych,
- duża presja społeczna, ze względu na sąsiedztwo aglomeracji miejskiej, zwiększała zagrożenie pożarowe, a silnie rozwinięta sieć drogowa skutkowałą wyłączeniem gruntów leśnych z produkcji z tytułu budowy nowych lub przebudowy już istniejących szlaków komunikacyjnych. Dodatkowo wpływało to na istniejące szlaki migracyjne zwierzyny powodując silną koncentrację zwierzyny na obszarach leśnych, co nie pozostawało bez skutku dla wprowadzanego młodego pokolenia lasu,
- sąsiedztwo terenów miejskich i przemysłowych wpływało na zmniejszenie dostępności gruntów rolnych i leśnych do nabycia m.in. z tytułu zmiany

²² Na podstawie badania teczek osobowych 27 pracowników.

²³ Dz. U. poz. 1620.

miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem powyższych gruntów pod infrastrukturę przemysłową, komunikację i cele mieszkaniowe.

(akta kontroli str.234-247)

W latach objętych kontrolą łączne roczne koszty ponoszone przez Nadleśnictwo wzrosły o 36,4%, tj. z 14,71 mln zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.) do 20,07 mln zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.), przy czym:

- koszty związane z wynagrodzeniami wzrosły o 28,3% (z 4,7 mln zł do 6,03 mln zł);
- koszty ochrony lasu przed czynnikami szkodliwymi wzrosły o 10% (z 1 mln zł do 1,1 mln zł);
- koszty ochrony przeciwpożarowej wzrosły o 63,6% (z 0,22 mln zł do 0,36 mln zł);
- koszty ochrony przyrody w latach 2022-2023 wynosiły odpowiednio 0,02 i 0,01 mln zł²⁴;
- koszty adaptacji gospodarki leśnej do zmian klimatycznych wzrosły o 51,7% (z 3,83 mln zł do 5,81 mln zł).

(akta kontroli str.248)

Postępujące zmiany klimatyczne i konieczność przeciwdziałania skutkom tych zmian wymusiły dostosowanie obowiązujących instrukcji i zasad do zmieniających się warunków środowiskowych. Zmiany te opracowane w ramach „Kompleksowego programu przeciwdziałania procesom zamierania lasów w Polsce oraz działań mitygujących w perspektywie do 2030 roku” stworzonego przez Lasy Państwowe znalazły odzwierciedlenie w nowelizacji Zasad Hodowli Lasu, Instrukcji Ochrony Lasu oraz Instrukcji Urządzania Lasu. Nadleśnictwo Grotniki w ramach działań z zakresu gospodarki leśnej wykorzystywało zapisy zawarte w przywołanych dokumentach m.in. poprzez podejmowanie następujących działań:

- zwiększenia różnorodności gatunkowej i rozproszenia ryzyka hodowlanego poprzez wprowadzanie dużej ilości gatunków dostosowanych do warunków siedliskowych;
- kształtowania wielopiętrowej budowy drzewostanów poprzez wprowadzanie II piętra;
- wykorzystywania w toku prowadzonej gospodarki leśnej odnowień naturalnych gatunków drzew leśnych;
- działań inicjujących naturalny proces odnowienia drzewostanów z wykorzystaniem gatunków lasotwórczych;
- prowadzenia cięć pielęgnacyjnych drzewostanów z ukierunkowaniem zabiegów na poprawę stabilności, żywotności i trwałości lasów;
- zwiększania produktywności gruntów leśnych poprzez wprowadzanie II piętra, dolesienie luk, przebudowę drzewostanów niezapewniających osiągnięcie celów gospodarki leśnej;
- wykorzystywania w działalności bieżącej, lokalnej, dostosowanej do warunków siedliskowych bazy nasiennej oraz wykorzystanie w selekcji drzew leśnych;
- kontroli, prognozowania i ograniczania zagrożenia drzewostanów powodowanych przez organizmy szkodliwe;

²⁴ W latach 2019-2021, zgodnie z obowiązującym Planem kont, koszty ochrony przyrody były odnoszone w koszty konta 5104 „Ochrona lasu przed czynnikami szkodliwymi”.

- ochrony siedlisk bagiennych i obszarów leśnych położonych w obrębie cieków wodnych, źródeł i zbiorników wodnych.

Dodatkowo podejmowane były następujące działania:

- w zakresie małej retencji na terenie Nadleśnictwa w okresie kontroli, zrealizowano zadania w zakresie budowy czterech obszarów mokradłowych²⁵ zwiększających możliwości retencyjne obszarów leśnych. Inwestycja ta pozwoliła na zatrzymanie wód powierzchniowych, a w konsekwencji zwiększenie ich zasobów gruntowych i podziemnych. Nadleśniczy wyjaśnił, że poprawa stosunków wodnych przyniosła wiele pozytywnych efektów dla otaczającego środowiska naturalnego: spowolnienie odpływu wód gruntowych oraz wód powierzchniowych z terenu zlewni, zahamowanie procesu degradacji siedlisk leśnych wywołanego nadmiernym ubytkiem wody, wzbogacenie różnorodności biologicznej kompleksu leśnego. Dodatkowo Nadleśnictwo brało udział w programie MRN3 – Kompleksowym projekcie adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych. W ramach projektu zaplanowane zostało odtworzenie jednego zbiornika wodnego na terenie leśnictwa Stanisławów i budowa nowego zbiornika w leśnictwie Szczawin,
- w ramach projektu podnoszącego efektywność energetyczną budynków Nadleśnictwo podjęło działania w zakresie budowy instalacji fotowoltaicznych oraz wymiany źródeł ciepła, zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie wprowadzenia na obszarze woj. łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw²⁶,
- w ramach zmniejszenia negatywnych skutków wywoływanych przez pożary oraz działań mających na celu poprawę jakości lokalizowania źródeł zagrożenia i minimalizowania strat, w okresie objętym kontrolą zmodernizowano system wykrywania pożarów oraz prowadzono prace w zakresie budowy dwóch dostrzegalni przeciwpożarowego. Działania te realizowane były w ramach programu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałania oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów”,
- prowadzone były prace projektowe, których głównym celem była poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, występujących na obszarach Natura 2000 (dot. realizacji zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Rąbień”) – projekt pod nazwą „Lasy dla mokradeł – ochrona siedlisk hydrogenicznych na obszarach cennych przyrodniczo” w ramach FENIKS 2021-2027.

(akta kontroli str. 234-247, 254-262)

Na terenie Nadleśnictwa Grotniki nie funkcjonował Meteorologiczny Punkt Pomiarowy. Najbliższy taki punkt znajdował się na terenie Nadleśnictwa Poddębice i zgodnie z jego pomiarami w latach objętych kontrolą średnia dobową temperatura wynosiła 10,28 st. C²⁷, a suma opadów – 575,65 mm²⁸.

²⁵ Obszaru mokradłowego w leśnictwie Gieczno, obszaru mokradłowego w Leśnictwie Głowno, obszaru mokradłowego w Leśnictwie Szczawin i obszaru mokradłowego w Leśnictwie Polesie.

²⁶ Uchwała nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2017 r., poz. 4549) i Uchwała nr L/597/22 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 22 listopada 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2022 r., poz. 7058).

²⁷ Odpowiednio: 10,52 st. C w 2019 r., 10,89 st. C w 2020 r., 8,88 st. C w 2021 r., 9,73 st. C w 2022 r., 11,47 st. C w 2023 r. i w 2024 r. (według stanu na 30 czerwca) – 10,19 st. C.

²⁸ Odpowiednio: 470,9 mm w 2019 r., 724,8 mm w 2020 r., 713,3 mm w 2021 r., 723,4 mm w 2022 r., 519,8 mm w 2023 r. i w 2024 r. (według stanu na 30 czerwca) – 301,7 mm.

(akta kontroli str. 234-247)

W latach 2019 – 2024 na terenie Nadleśnictwa doszło do 57 pożarów, które swoim zasięgiem objęły powierzchnię 12,59 ha²⁹, a w ich wyniku Nadleśnictwo poniosło stratę finansową w kwocie 1 491,95 zł³⁰. W każdym roku objętym kontrolą teren zarządzany przez Nadleśnictwo dotyczyły również susza (dot. łącznie 140,94 ha³¹), podtopienia (dot. łącznie 259,1 ha³²) i gradacja szkodników oraz choroby (dot. łącznie 1 218,95 ha³³), a w latach 2019-2020 i 2022-2023 dodatkowo odnotowano straty związane z mrozem (dot. łącznie 134,02 ha³⁴).

Nadleśniczy wyjaśnił, że skutki finansowe spowodowane czynnikami szkodliwymi, za wyjątkiem strat spowodowanych pożarami, są niemożliwe do oszacowania, ponieważ nie opracowano metodyki liczenia takich strat. Skutki występowania powyższych zjawisk nie mają charakteru finansowego, jednak wpływają na ograniczenie i spowolnienie przyrostu, a w konsekwencji opóźnienie w osiągnięciu założonych celów hodowlanych.

(akta kontroli str. 234-247)

W okresie objętym kontrolą w Nadleśnictwie obowiązywał Plan Urządzania Lasu na lata 2014-2023. W 2020 r. Nadleśnictwo wystąpiło do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z prośbą o wydanie opinii na temat zwiększenia pozyskania w związku z wystąpieniem huraganowych wiatrów powodujących wiatrołomy i wiatrowały oraz czynników biotycznych powodujących zamieranie drzewostanów³⁵.

W listopadzie 2022, po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu Ochrony Lasu w Łodzi³⁶, Nadleśniczy zwrócił się do Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi³⁷ z prośbą³⁸ o złożenie wniosku do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie wyrażenia zgody na przekroczenie (zwiększenie) szacowanej w Planie Urządzania Lasu opracowanym na lata 2014-2023 wielkości użytków przedrębnych o 15 tys. m³. Przedmiotowy wniosek został złożony w kwietniu 2023 r.³⁹ i w jego konsekwencji Dyrektor Generalny, na mocy decyzji nr 93 z dnia 29 maja 2023 r.⁴⁰, wyraził zgodę na zwiększenie w obowiązującym PUL szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego.

(akta kontroli str. 263-286)

We wrześniu 2021 r. Dyrektor RDLP przesłał do Nadleśnictwa informację o zwołaniu Komisji Założeń Planu wraz z prośbą o przeprowadzenie prac przygotowawczych polegających na zebraniu danych i przeprowadzeniu analiz.

²⁹ W 2019 r. 17 pożarów objęło powierzchnię 3,42 ha, w 2020 r. 13 pożarów – 2,89 ha, w 2021 r. pięć pożarów objęło powierzchnię 1 ha, w 2022 r. cztery pożary objęły 2,09 ha, w 2023 r. osiem pożarów o 2,19 ha i w 2024 r. (według stanu na dzień 30 czerwca) dziesięć pożarów objęło powierzchnię 1 ha.

³⁰ Wskazana kwota jest podana wg algorytmu zaszytego w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych (SILP)

³¹ 68,84 ha w 2019 r., 25,36 ha w 2020 r., 0,5 ha w 2021 r., 9,06 ha w 2022 r. i 37,18 ha w 2023 r.

³² 29,75 ha w 2019 r., 20,93 ha w 2020 r., 42,57 ha w 2021 r., 44,18 ha w 2022 r., 112,41 ha w 2023 r. i 9,26 ha w 2024 r. (według stanu na 30 czerwca).

³³ 285,06 ha w 2019 r., 269,96 ha w 2020 r., 251,44 ha w 2021 r., 190,96 ha w 2022 r., 212,38 ha w 2023 r. i 9,15 ha w 2024 r. (według stanu na 30 czerwca).

³⁴ 1 ha w 2019 r., 41,93 ha w 2020 r., 65,72 ha w 2022 r. i 25,37 ha w 2023 r.

³⁵ Pismo znak ZG.712.50.2020 z dnia 18 września 2020 r.

³⁶ Pismo znak ZOL.3.6005.1.2020 z dnia 15 listopada 2022 r.

³⁷ Dalej: Dyrektor RDLP.

³⁸ Pismo znak ZG.602.1.2022 z dnia 23 listopada 2022 r.

³⁹ Pismo znak ZS.602.2.2022 z dnia 5 kwietnia 2023 r.

⁴⁰ Decyzja nr 93 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie zwiększenia rozmiaru szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Grotniki na lata 2014-2023, znak: ZU.6005.22.2023.

Pomimo podjęcia działań zmierzających do opracowania nowego PUL⁴¹ w ósmym roku obowiązywania planu, co było zgodne z § 125 ust. 2 pkt 2 Instrukcji Urządzania Lasu, do dnia zakończenia kontroli nie został zatwierdzony Plan obowiązujący od 2024 r.

(akta kontroli str. 287-395)

Nadleśnictwo w trakcie prac nad tworzeniem nowego PUL otrzymywało od Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych⁴² wytyczne do kolejnych etapów i było zaangażowane w sam proces tworzenia planu m.in. poprzez:

- zebranie oraz zestawienie danych o obszarach chronionych w Nadleśnictwie i funkcjach lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo lub w bezpośrednim sąsiedztwie, a także sporządzenie wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu;
- zebranie informacji o podstawowych założeniach polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
- sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów przekazywanych przez Nadleśniczego wykonawcy projektu PUL;
- przeprowadzenie analizy pod kątem planowania urządzeniowego przy jednoczesnym uwzględnieniu i zachowaniu ładunku czasowego i przestrzennego drzewostanów;
- przygotowanie Referatu Nadleśniczego na Komisję Założeń Planu i Naradę Techniczno-Gospodarczą;
- spotkania z wykonawcami PUL i kontrole terenowe.

(akta kontroli str.467-481)

W 2023 r. w Nadleśnictwie, co do zasady, zrealizowano plan na zadania gospodarcze, w tym: otwarte odnowienia i zalesienia zrealizowano w 101,07%, odnowienia i zalesienia pod osłoną zrealizowano odpowiednio w 99,8% (podsadzenia) i 111,88% (przy rębniach złożonych), poprawki i uzupełnienia w 111,07%, a czyszczenie wczesne w 88,76%.

Zadania gospodarcze zaplanowane w Planie urządzenia lasu na lata 2014-2023 zrealizowano:

- w zakresie odnowień i zalesień otwartych w 82,18%;
- w zakresie odnowień i zalesień pod osłoną odpowiednio w 81,72% (przy rębniach złożonych), 114,70% (podsadzenia), i w 511,69% (dolesienia i luk i przerzedzenia);
- w zakresie poprawek i uzupełnień w 456,64%;
- w zakresie pielęgnowania gleby w 422,85%;
- w zakresie czyszczenia wczesnego w 120,72%;
- w zakresie pielęgnowania młodników w 92,85%;
- w zakresie melioracji agrotechnicznych w 84,06%.

(akta kontroli str.398-399)

Nadleśniczy wyjaśnił, że:

⁴¹ W tym m.in. ogłoszeniu w Dzienniku Łódzkim o przystąpieniu do sporządzania PUL w dniu 21 września 2021 r., przeprowadzeniu w 2022 r. kontroli terenowych i konsultacji z lokalną społecznością.

⁴² Dalej RDLP.

- na niepełną realizację planowanych odnowień powierzchni otwartych miał wpływ rozmiar wykonania użytkowania rębego, gdyż zmniejszone użytkowanie rębne zmniejsza równocześnie powierzchnię pod wprowadzenie odnowienia;
- niepełna realizacja planu odnowień pod osłoną w rębniach złożonych wynikała z rozmiaru wykonanego planu cięć w rębniach złożonych, jak również z konieczności zachowania ładu czasowo-przestrzennego oraz różnych okresów odnowienia dla gatunków lasotwórczych w poszczególnych rębniach złożonych;
- pielęgnowanie młodników zostało wykonane zgodnie z potrzebami hodowlanymi poszczególnych faz rozwojowych upraw i młodników;
- melioracje agrotechniczne to ogół czynności wykonywanych ręcznie lub (i) mechanicznie mające na celu stworzenie optymalnych warunków dla wprowadzenia nowego pokolenia lasu, a nie dotyczące przygotowania gleby. Są to czynności prowadzące się do oczyszczenia powierzchni przewidzianej do odnowienia ze zbędnej roślinności (krzewów, krzewinie itp.) oraz pozostałości po pozyskanym na tej powierzchni surowcu drzewnym. Wobec czego niepełna realizacja użytkowania rębego ma przełożenie na potrzebę i konieczność wykonania melioracji agrotechnicznych.

(akta kontroli str.396-397)

W okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu, tj. w latach 2014-2023 Nadleśnictwo pozyskało łącznie 696 485 m³ drewna, co stanowiło 98,44% planu (378 584 m³ w ramach użytkowania rębego⁴³ i 317 901 m³ w ramach użytkowania przedrębego⁴⁴).

W latach objętych kontrolą pozyskano natomiast 414 855 m³ drewna, w tym 195 836 m³ w użytkowaniu przedrębnym i 193 539 m³ w użytkowaniu rębnym. W podanych wielkościach 83 805 m³ to drewno opałowe.

(akta kontroli str.400-402)

W Nadleśnictwie, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. pozyskano 40 165 m³ drewna bez zatwierdzonego planu urządzenia lasu. Dobór obszarów leśnych, wielkość cięć oraz ich strukturę gatunkową określano na podstawie projektu planu urządzenia lasu, który został przeanalizowany i zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w trybie art. 46 ust. 1 pkt 3 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴⁵.

(akta kontroli str.234-249, 393-395)

Nadleśniczy wyjaśnił, że proces tworzenia planu urządzenia lasu, stosownie do procedury ujętej w instrukcji urządzenia lasu z 2011 r. nie został zaprojektowany tak, aby plan mógł zostać zatwierdzony od pierwszego dnia obowiązywania okresu planistycznego. Zgodnie z przywołaną procedurą zakończenie prac nad projektem w zakresie konsultacji społecznych przewidziane było nawet w drugim kwartale pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu i dopiero po tym etapie możliwe było skierowanie projektu planu do zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. środowiska.

Plany urządzenia lasu, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o lasach, zatwierdzane są przez wskazanego wyżej ministra na podstawie art. 22 ust.1 przywołanej ustawy. Zatwierdzenie to następuje w drodze nienazwanej czynności prawnej, która ma

⁴³ W tym 16 312 m³ w ramach cięć przygodnych.

⁴⁴ W tym: 1 240 m³ w ramach czyszczenia, 261 087 m³ – trzebieży i 55 574 m³ w ramach cięć przygodnych.

⁴⁵ Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.

charakter deklaratoryjny, co sprowadza się w zasadzie do stwierdzenia przez ministra, iż PUL wykonany został w sposób prawidłowy i odpowiada wymogom, jakie określone zostały w ustawie o lasach oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. PUL jest dokumentem wewnętrznym, co skutkuje tym, że czynność zatwierdzenia planu sporządzonego dla lasów będących własnością Skarbu Państwa jest także czynnością o charakterze wewnętrznym, podejmowaną w związku z wykonywaniem zadań o charakterze właścicielskim, a więc czynnością ze sfery dominium, a nie imperium. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest fakt, iż samo zatwierdzenie PUL nie jest elementem niezbędnym do tego, aby nadleśniczy – zobligowany na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o lasach do prowadzenia samodzielnie gospodarki leśnej w nadleśnictwie na podstawie planu urządzania lasu i który odpowiada za stan lasu – prowadził zadania gospodarcze w oparciu o PUL, który poddany został wymaganym uzgodnieniom i opiniom i który opracowany został na okres kolejnych 10 lat.

(akta kontroli str.234-249)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK zauważa, że opinia RDOŚ na którą powołał się Nadleśniczy została wydana 8 lipca 2024 r.⁴⁶, a zatem podane wyżej 40 165 m³ drewna zostało pozyskane bez zatwierdzonego planu urządzania lasu i przed uzyskaniem wskazanej w wyjaśnieniach opinii RDOŚ. Jednocześnie NIK dostrzega uwarunkowania prawno-organizacyjne skutkujące ograniczonym wpływem Nadleśnictwa na termin zatwierdzenia PUL, jednakże dostrzega również ryzyka znaczącego negatywnego wpływu na środowisko, a także na cele ochrony obszarów Natura 2000 związane z pozyskiwaniem przez Lasy Państwowe drewna w oparciu o niezatwierdzony Plan Urządzania Lasu. Ponadto podejmowanie działań jeszcze przed zaakceptowaniem przez RDOŚ prognozy oddziaływania na środowisko powoduje, że nie można mieć pewności, czy prawidłowo zostały ograniczone ryzyka konfliktu pomiędzy zadaniami gospodarki leśnej, a ochroną gatunków i siedlisk.

(akta kontroli str.393-395)

Nadleśnictwo nie prowadziło porównania danych w zakresie wyników Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL) oraz sprawozdań LPIR-8. Nadleśniczy wyjaśnił, że wynikało to z braku podstaw do takich analiz. Celem inwentaryzacji była ocena stanu lasu i kierunku jego zmian w skali wielkoobszarowej na podstawie odpowiednio dobranych wskaźników. Założenia metodyczne przyjęte w Instrukcji sporządzania WISL umożliwiały analizę wyników m.in. według: form własności, głównych jednostek podziału administracyjnego i przyrodniczego, struktury gatunkowej, wiekowej oraz budowy pionowej zasobów leśnych, form ochronności i funkcji lasu. Podczas prac w zakresie WISL ewidencjonowana była miąższość drzew żywych z poprzedniego okresu pomiarowego, które zostały usunięte z powierzchni w kolejnym cyklu pomiarowym bez jednoznacznego wskazania, co się stało z drzewem usuniętym. WISL notował tę cechę w odstępie pięciu lat na pojedynczej powierzchni i w okresie pięciu lat trwania cyklu pomiarowego w kraju, co przekładało się na 10 lat zbierania danych. Dodatkowo prace w zakresie WISL były danymi pozyskiwanymi w ramach próbkowania statystycznego, a nie obejmowały całości pozyskania drewna.

Natomiast sprawozdanie LPIR-8 to roczne sprawozdanie zawierające informacje w zakresie planowanych i wykonanych cięć przeprowadzonych w ramach racjonalnej gospodarki leśnej. Stąd, zdaniem Nadleśniczego, ze względu na różnice metodologiczne w zakresie pozyskiwania i prezentowania danych obydwu źródeł prowadzenie analiz porównawczych było niezasadne.

(akta kontroli str.994-998)

⁴⁶ Pismo znak WOOS.410.151.2024.MGw.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z elaboratów stanowiących załącznik do planów urządzenia lasu sporządzonych na lata 2014-2023 i 2024-2033:

- powierzchnia ogólna Nadleśnictwa zwiększyła się z 15 255,74 ha do 15 332,89 ha, przy czym powierzchnia lasów stanowiących rezerwat przyrody wzrosła z 231,61 ha do 232,92 ha, powierzchnia lasów uznanych za ochronne wzrosła z 10 633,95 ha do 10 639,77 ha, powierzchnia pozostałych lasów (lasów gospodarczych) wzrosła z 4 151,68 ha do 4 246,14 ha
- powierzchnia gruntów zalesionych zwiększyła się z 14 385,67 ha do 14 418,64 ha, gruntów niezalesionych wzrosła z 182,85 ha do 275,42 ha, a powierzchnia gruntów związanych z gospodarką leśną spadła z 448,72 ha do 424,77 ha;
- głównym gatunkiem lasotwórczym "rzeczywistym" była sosna, której udział spadł z 69,98% do 67,71%⁴⁷,
- przeciętny wiek drzewostanów wzrósł z 68 do 71 lat.

(akta kontroli str.3-9)

W latach objętych kontrolą, Nadleśnictwo, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o lasach, wykonywało zabiegi zwalczające i ochronne w zakresie szkodników grzybowych i owadów na terenie Gospodarstwa szkółkarskiego, plantacji nasiennej lipy drobnolistnej i na obszarach leśnych. Zabiegi ochronne i zwalczające objęły obszar 46,71 ha (w tym na powierzchni 35,38 ha wykonywano zabiegi chemiczne, a na powierzchni 11.33 ha – zabiegi mechaniczne).

Nadleśniczy wyjaśnił, że określenie strat spowodowanych wystąpieniem organizmów szkodliwych jest niemożliwe z powodu braku opracowanej metodyki, jak również wynika z faktu, iż powstałe uszkodzenia nie doprowadziły do całkowitego zamarcia drzewostanu na powierzchniach objętych zabiegami.

Zabiegi chemiczne realizowane były na terenie Gospodarstwa szkółkarskiego i wegetatywnej plantacji nasiennej lipy drobnolistnej i związane były z produkcją sadzonek drzew i krzewów leśnych oraz miały charakter profilaktyczny w celu zabezpieczenia produkowanego materiału przed stratami z tytułu wystąpienia chorób. Pozostałe zabiegi wykonywane były w roku 2019 i 2021 i realizowane były na uprawach i drzewostanach starszych oraz dotyczyły szkodników owadzych. Zwalczano m.in. kornika drukarza, kornika ostrozębnego, smolika znaczonego i szczeliniaki poprzez usuwanie drzew porażonych, mechaniczny zbiór owadów z pułapek i sadzonek.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2024 r. łącznie na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Grotniki pozyskano 40 874,93 m³ posuszu⁴⁸.

(akta kontroli str.234-249)

W Nadleśnictwie poprzez zakup działek leśnych oraz zalesienie gruntów powiększano zasób leśny⁴⁹, a wprowadzając II piętro⁵⁰, dolesiając luki⁵¹ i przebudowując drzewostan⁵² podwyższano produktywność drzewostanów, co było zgodne z art. 14 ust. 1 ustawy o lasach.

(akta kontroli str.234-249, 416-434)

W latach 2021-2022 Nadleśnictwo przejęło w zarząd trzy działki stanowiące własność Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 1,35 ha. Dodatkowo na podstawie zobowiązania wynikającego z pism Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

⁴⁷ Przy jednoczesnym wzroście udziału powierzchniowego dębu z 12,95% do 14,80%.

⁴⁸ Odpowiednio: 8 964,27 m³ w 2019 r., 7 727,45 m³ w 2020 r., 8 409,36 m³ w 2021 r., 6 501,58 m³ w 2022 r., 5 366,85 m³ w 2023 r. i do 30 czerwca 2024 r. – 3 905,42 m³.

⁴⁹ W latach 2019-2024 zakupiono 29 działek o łącznej powierzchni 32,94 ha oraz zalesiono 1,58 ha gruntów.

⁵⁰ Działaniami objęto powierzchnię 26,89 ha.

⁵¹ Działaniami objęto powierzchnię 27,99 ha.

⁵² Działaniami objęto powierzchnię 67,62 ha.

(znak sprawy: MG.2213.3.2023) z 22 grudnia 2023 r. i 19 stycznia 2024 r. Nadleśnictwo wystąpiło do Starostwa Powiatowego w Zgierzu⁵³ i Łódzkiego Ośrodka Geodezji w celu pozyskania danych o nieruchomościach leśnych i gruntach przeznaczonych do zalesienia stanowiących własność Skarbu Państwa. Na podstawie uzyskanych danych oraz danych pozyskanych przez sąsiednie nadleśnictwa⁵⁴ sporządzono wykaz nieruchomości leśnych i gruntów które Nadleśnictwo może przejąć w zarząd i przesłano go do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

(akta kontroli str.234-249, 435-466)

W okresie objętym kontrolą Nadleśnictwo nabyło 29 nieruchomości (działek leśnych). Średni koszt nabycia gruntów wzrósł z 15 252,92 zł/ha w 2019 r. do 81 869,52 zł/ha w 2024 r.

Nadleśnictwo w okresie objętym kontrolą dziesięć razy skorzystało z prawa pierwokupu⁵⁵.

(akta kontroli str.248)

Nadleśniczy wyjaśnił, że w ramach nabywania nieruchomości, zarówno w ramach korzystania z prawa pierwokupu, jak i transakcji związanych z nabyciem gruntów od prywatnych właścicieli, spotkał się on z ograniczeniami, które choć stanowiły niewielki odsetek zawiadomień, realnie utrudniały podejmowanie działań w zakresie nabycia nieruchomości objętych aktem notarialnym lub ofertą zakupu, tj.:

- rozwiązanie warunkowej umowy sprzedaży przed złożeniem oświadczenia Nadleśniczego w ramach wykonywanego pierwokupu;
- opóźnienia w przysyłaniu zawiadomień o zawarciu warunkowych umów sprzedaży, co utrudniało Nadleśniczemu złożenie oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu w terminie;
- formułowanie postanowień aktów notarialnych przez notariuszy w zawiły sposób, co utrudniało merytoryczną ocenę zasadności skorzystania z prawa pierwokupu;
- przysyłanie przez notariuszy warunkowych umów sprzedaży, pomimo braku spełnienia ustawowych kryteriów zastosowania prawa pierwokupu nieruchomości objętej aktem notarialnym;
- w zakresie ustalenia ceny nabycia nieruchomości – wysokie oczekiwania właścicieli gruntów, nieodpowiadające wartości rynkowej nabywanej nieruchomości;
- przypadki nieleśnego przeznaczenia dla części nieruchomości lub gruntów leśnych;
- objęcie aktem notarialnym nieruchomości składających się z gruntów leśnych i nieleśnych bez możliwości ich zalesienia.

W latach objętych kontrolą do Nadleśnictwa Grotniki wpłynęło łącznie 1 746⁵⁶ zawiadomień dotyczących możliwości skorzystania z prawa pierwokupu.

(akta kontroli str.234-249)

W latach 2019-2024 Nadleśnictwo nie występowało do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z wnioskami o ustanowienie lasów ochronnych. Nadleśniczy wyjaśnił, że brak wskazanych wniosków wynikał z faktu, że powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie wynosi 10 639,77 ha co stanowi 70% łącznej powierzchni lasów

⁵³ Pismo znak ZG.2213.1.2024 z dnia 30 kwietnia 2024 r.

⁵⁴ Nadleśnictwo Brzeziny, Nadleśnictwo Kolumna, Nadleśnictwo Łąck, Nadleśnictwo Poddębice i Nadleśnictwo Kutno.

⁵⁵ W przypadku jednego zawiadomienia w 2019 r. i jednego w 2021 r., trzykrotnie w roku 2022 i 2023 i dwa razy w roku 2024.

⁵⁶ Odpowiednio: 256 w 2019 r., 387 w 2020 r., 440 w 2021 r., 287 w 2022 r., 243 w 2023 r. i do 30 czerwca 2024 r. – 133 szt.

i obejmuje powierzchnie spełniające kryteria w zakresie uznawania drzewostanów za ochronne.

(akta kontroli str. 234-249)

W okresie objętym kontrolą Nadleśnictwo Grotniki znajdowało się w I kategorii zagrożenia pożarowego.

(akta kontroli str.511)

W każdym roku objętym kontrolą w Nadleśnictwie opracowywano dokument „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu”, co było zgodne z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Opracowane dokumenty były aktualizowane i zawierały elementy wskazane w obowiązujących w latach objętych kontrolą instrukcjach ochrony przeciwpożarowej lasu i w pięciu z sześciu lat objętych kontrolą terminowo były uzgadniane z właściwymi terenowo komendami Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. W roku 2023 wskazany dokument został uzgodniony z naruszeniem terminu określonego w Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str.510-825)

Na terenie Nadleśnictwa i w zasięgu działania znajdowało się 91 miejsc poboru wody, (w tym 14 stawów, 64 hydranty, siedem zbiorników wodnych i sześć miejsc poboru wody z rzek)⁵⁷. Na podstawie oględzin⁵⁸ czterech punktów czerpania wody stwierdzono, iż spełniają one wymogi określone w § 39 ust. 2 pkt 2 – 4 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

(akta kontroli str. 826, 874-881)

Straż Pożarna w wyniku przeprowadzonych kontroli nie kwestionowała stanu dróg pożarowych ani miejsc poboru wody. Zastrzeżenia budził natomiast dojazd do dwóch dróg pożarowych drogami publicznymi (gminną i powiatową). Zły stan drogi gminnej, oraz zawężoną szerokość drogi powiatowej stwierdzono również podczas oględzin.

W latach objętych kontrolą Nadleśniczy zwracał się do Starosty Zgierskiego oraz Wójta Gminy Ozorków z prośbą o poprawę stanu drogi, jednak mimo doraźnych działań polegających na równaniu drogi i wykaszaniu poboczy stan dróg dalej pozostawał niezadawalający i stwarzał ryzyko, iż w razie pożaru wozy bojowe nie będą w stanie dojechać do dróg pożarowych znajdujących się w lasach.

(akta kontroli str.827-873)

Wg stanu na 13 sierpnia 2024 r. na terenie Nadleśnictwa znajdowało się 143,53 km dróg pożarowych, z czego 26,4 km było w złym stanie technicznym (tj. 18,4%). Nadleśniczy wyjaśnił, że niezbędna kwota na dostosowanie wszystkich dojazdów pożarowych do standardu min. średniego to 22,56 mln zł (przy założeniu średniego kosztu budowy/przebudowy dojazdu pożarowego: 0,834 mln zł/km drogi).

(akta kontroli str. 234-249)

Nadleśnictwo w ramach realizacji zadań w zakresie właściwego utrzymania dojazdów pożarowych w każdym roku wykonywało takie prace jak: wykaszanie poboczy dróg pożarowych, dbanie o zachowanie skrajni (odstępu między koronami drzew) o minimalnej szerokości 6 m do wysokości 4 m od poziomu gruntu, uprzątnięcie dróg przeciwpożarowych i ich równanie.

⁵⁷ Zgodnie z danymi pochodzącymi z Kierunkowych wytycznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej na lata 2014-2023

⁵⁸ Oględziny przeprowadzone w trybie art. 39 ustawy o NIK w obecności Nadleśniczego

W latach objętych kontrolą na utrzymanie dojazdów pożarowych wydano łącznie 277 126,79 zł⁵⁹, zaś koszty poniesione na budowę/przebudowę dróg pożarowych wyniosły 2 148 053,11 zł⁶⁰.

Jednocześnie w 2022 r. Nadleśnictwo współfinansowało remont drogi publicznej na terenie Gminy Głowno – na dofinansowanie tego zadania przeznaczono 250 tys. zł.

(akta kontroli str. 234-249, 996-998)

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo odległość dojazdów pożarowych od lasów nie przekraczała 750 m., co było zgodne z § 8 rozporządzenia w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

(akta kontroli str.8-9, 511-825)

W okresie objętym kontrolą Nadleśnictwo w celu łagodzenia skutków zjawisk ekstremalnych podejmowało szereg działań, w tym:

- zrealizowano inwestycję w zakresie małej retencji nizinnej jako działanie ukierunkowane na zapobieganie powstawania oraz minimalizowanie negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susze oraz pożary;
- prowadziło działania w zakresie zachowania i odtwarzania stref ekotonowych, wprowadzało gatunki cechujące się różną dynamiką wzrostu w celu wykształcenia właściwej struktury pionowej drzewostanów, wprowadziło podszyty i II piętro w celu ograniczenia wpływu wiatru na wnętrze drzewostanu;
- podjęło działania w celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego poprzez modernizację wizyjnego systemu wykrywania pożarów oraz dodatkowo planuje budowę dwóch wież obserwacyjnych.

(akta kontroli str.234-249)

W latach 2020-2023 Nadleśnictwo wydatkowało środki, które Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe reprezentowane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych pozyskało od Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację „Kompleksowego projektu adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”⁶¹.

Na mocy porozumienia nr 38/2016 z dnia 25 listopada 2016 r. zawartego między Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych i Nadleśnictwem Grotniki, Nadleśnictwo zobowiązało się do realizacji projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i finansowym. Nie ciążył natomiast na Nadleśnictwie obowiązek osiągnięcia wskaźników ekologicznych.

Łącznie na realizację zadań objętych projektem Nadleśnictwo otrzymało 1,3 mln zł, a wskazane środki przeznaczyło na wybudowanie 22 obiektów piętrzących wodę lub spowalniających jej odpływ zlokalizowanych na opisanych niżej obszarach mokradłowych co było zgodne z określonym celem/wskaźnikiem produktu.

(akta kontroli str.896-957)

W 2019 roku, do właściwych terenowo starostw powiatowych złożono, na podstawie art. 30 w związku z art. 29 ust. 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, zgłoszenia zamiaru

⁵⁹ 760,56 zł w 2019 r., 37 593,62 zł w 2020 r., 53 082,42 zł w 2021 r., 32 263,43 zł w 2022 r., 75 467,30 zł w 2023 r. i 77 959,46 zł w 2024 r.

⁶⁰ 1 825 944,73 zł w 2019 r. (koszt jednego kilometra drogi to 487 048,47 zł) i 322 108,38 zł w 2023 r. (koszt budowy/przebudowy jednego kilometra drogi to 666 891,06 zł)

⁶¹ W ramach umowy o dofinansowanie nr POIS.o2.01.00-00-0005/16 z dnia 18 października 2016 r.

budowy/wykonania robót budowlanych, a w latach 2020-2021 założono cztery książki obiektów budowlanych dla:

- obszaru mokradłowego w leśnictwie Gieczno,
- obszaru mokradłowego w Leśnictwie Głowno,
- obszaru mokradłowego w Leśnictwie Szczawin,
- obszaru mokradłowego w Leśnictwie Polesie,

jednak książki te prowadzone były nierzetelnie (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str.896-993)

W latach 2021-2022, zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane na wskazanych obiektach przeprowadzane były przeglądy okresowe, zaś w roku 2023 zaniechano przeprowadzania okresowej kontroli (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości). W trakcie trwania kontroli NIK zlecono wykonanie przeglądów okresowych za 2024 r.

(akta kontroli str. 973, 980, 986, 993, 1000-1011)

W roku 2020 oraz 2022 Nadleśnictwo otrzymało z budżetu Państwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich⁶² dotacje celowe w łącznej kwocie 3 001,00 zł⁶³. Celem dotacji było wsparcie zalesienia gruntów rolnych poprzez sporządzanie planów zalesień. W efekcie realizacji wskazanego zadania sporządzono cztery plany zalesienia (trzy w 2020 r. i jeden w 2022 r.)

(akta kontroli str.1012-1031)

Nadleśnictwo nierzetelnie realizowało wymagania dobrej praktyki w ramach gospodarki leśnej określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań dobrej praktyki, gdyż tylko w 54% przypadków, kiedy konieczne było przeprowadzenie wizji terenowej była ona realizowana, a w trzech przypadkach wizję przeprowadzono z naruszeniem terminu określonego w § 2 ust. 1 pkt 3 przywołanego rozporządzenia (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

Od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. od 26 kwietnia 2023 r., na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo nie wykonywano rębni zupełnych oraz rębni gniazdowych w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

(akta kontroli str.1220-1225)

W okresie objętym kontrolą do Nadleśnictwa wpłynęło łącznie dziewięć skarg (po jednej w 2021 r., 2023 r. i 2024 r. i po dwie w 2019 r., 2020 r. i 2022 r.), z czego pięć dotyczyło prowadzonej wycinki drzew, dwie śmiecenia w lesie/dewastacji lasu, jedna – kradzieży drewna i jedna była skargą na pracownika.

Nadleśniczy terminowo, zgodnie z art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶⁴ zawiadamiał skarżącego o sposobie załatwienia przedmiotowej skargi⁶⁵.

(akta kontroli str.1032-1092)

W latach 2019-2024 Nadleśnictwo było 96 razy kontrolowane⁶⁶ przez organy zewnętrzne, takie jak np.: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi, Komendy Powiatowe Straży Pożarnej, Państwowe Gospodarstwo Wodne.

⁶² Na podstawie umowy dotacji celowej zawartej pomiędzy Ministrem Środowiska i Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe reprezentowanym przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

⁶³ 1 785 zł w 2020 r. i 1 216 zł w 2022 r.

⁶⁴ Dz.U.2024 poz. 572.

⁶⁵ W przypadku skarg, w których znane były dane osoby składającej skargę i zawiadomienie nie było anonimowe

⁶⁶ Dziewięć razy w 2019 r., 21 razy w 2020 r., 12 razy w 2021 r., 22 razy w 2022 r., 17 razy w 2023 r. i 15 razy w 2024 r.

W wyniku dziewięciu z tych kontroli organy kontrolujące wydały zalecenia pokontrolne, które zostały przez Nadleśnictwo zrealizowane.

(akta kontroli str.1093-1215)

W okresie obowiązywania Planu urządzenia lasu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Nadleśnictwa opublikowany był wykaz dokumentów związanych z PUL, co było zgodne z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁶⁷. W trakcie trwania kontroli na stronie BIP Nadleśnictwo informowało o wyłożeniu do publicznej wiadomości: "Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grotniki na lata 2024-2033"

(akta kontroli str.1216-1219)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zakresy obowiązków pięciu pracowników Nadleśnictwa z 28 objętych analizą (tj. 17,6% %) sporządzono nierzetelnie, tj.:
 - w jednym przypadku, pomimo wskazania w regulaminie organizacyjnym⁶⁸, iż jeden z leśniczych będzie dodatkowo zajmował się sprawami BHP, w zakresie obowiązków wskazanego pracownika, ani w umowie o pracę nie zawarto zmian dotyczących powierzenia nowych zadań;
 - w jednym przypadku w zakresie obowiązków leśniczego błędnie wskazano leśnictwo, na którego terenie miał on pracować;
 - w dwóch przypadkach zakresy obowiązków wskazywały, iż kwestię zastępstw dla tych pracowników reguluje załącznik do zarządzenia nr 42 p.o. Nadleśniczego Nadleśnictwa Grotniki z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie zasad przekazania – przejmowania powierzonego majątku – leśnictwa i stanowisk pracy w Nadleśnictwie Grotniki, w którym nie było wyszczególnionych leśnictw objętych przez ww. pracowników;
 - w jednym przypadku zakres obowiązków nie zawierał wszystkich zadań przypisanych do stanowiska w obowiązującym regulaminie organizacyjnym, ani nie zawierał zapisu o tym, że poza wymienionymi zadaniami pracownik realizuje inne zadania wskazane w regulaminie lub zlecone mu przez przełożonego.

Dodatkowo zakresy obowiązków pracowników nie były spójne z obowiązującym w Nadleśnictwie regulaminem organizacyjnym, gdyż w zakresach obowiązków przekazanych pracownikom Działu Gospodarki Leśnej nie uwzględniono dwóch zadań Działu wskazanych w regulaminie, tj. protokolowania narad gospodarczych oraz przechowywania protokołów z narad i edukacji leśnej, w tym edukacji ekonomicznej.

(akta kontroli str.136-137, 143-185)

Odnosząc się do opisanych wyżej nieprawidłowości w sporządzaniu zakresów obowiązków Nadleśniczy wyjaśnił, że:

- pracownik zajmujący się BHP miał w okresie objętym kontrolą sporządzane porozumienie zmieniające warunki pracy oraz nowy zakres obowiązków i w nowo wytworzonych dokumentach nie ujęto czynności

⁶⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.

⁶⁸ Zmiany wprowadzone do regulaminu organizacyjnego zarządzeniem nr 40 p.o. Nadleśniczego Nadleśnictwa Grotniki z dnia 11 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Nadleśnictwa Grotniki.

związanych z prowadzeniem spraw BHP, choć dalej realizował on wskazane zadania;

- wskazanie błędnego leśnictwa stanowiło błąd pisarski;
- w związku z reorganizacją Nadleśnictwa, która miała miejsce w czerwcu 2024 r., utworzono dwa nowe leśnictwa które nie zostały ujęte w przywołanym w nieprawidłowości zarządzeniu nr 42;
- niewskazanie w zakresie obowiązków Zastępcy Nadleśniczego niektórych zadań wskazanych w regulaminie organizacyjnym Nadleśnictwa oraz niepowierzenie pracownikom Działu Gospodarki Leśnej zadań związanych z protokolowaniem narad gospodarczych, przechowywaniem protokołów z narad oraz edukacją leśną wynikało z licznych zmian kadrowych.

(akta kontroli str. 467-481)

W trakcie trwania kontroli zaktualizowano zakresy obowiązków pracowników Nadleśnictwa.

(akta kontroli str. 488-505)

2. W teczkach osobowych 69,4% pracowników Nadleśnictwa (tj. 34 z 49 objętych badaniem) nie zamieszczono oświadczeń o zapoznaniu się z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” (stanowiących załącznik nr 4), co stanowiło naruszenie zasad zaznajamiania pracowników z przepisami pożarowymi określonymi w rozdziale IX przywołanej instrukcji, zgodnie z którymi na każdym pracowniku Nadleśnictwa ciążył obowiązek odbycia szkolenia w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, w wyniku którego miał on zapoznać się ze wskazanym dokumentem, a następnie złożyć oświadczenie, które winno być przechowywane w aktach osobowych.

(akta kontroli str.186-233)

Nadleśniczy wyjaśnił, że po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających stwierdzono, iż oświadczenia o zapoznaniu się z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego” złożyło 23 pracowników Nadleśnictwa, jednak część z nich przechowywana była w dokumentacji gromadzonej przez referenta ds. ochrony lasu, w którego zakresie obowiązków było m.in. prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Dokumenty te nie zostały przekazane specjalście ds. pracowniczych w celu właściwego ich przechowywania.

Nadleśniczy nie potrafił wyjaśnić, dlaczego w roku 2023 nie zostały złożone oświadczenia przez pozostałych pracowników.

(akta kontroli str. 467-481)

W czasie trwania kontroli w Nadleśnictwie zostało przeprowadzone szkolenie w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, podczas którego pracownicy zostali zapoznani z przywołaną w nieprawidłowości Instrukcją, a stosowne oświadczenie dołączono do akt osobowych.

(akta kontroli str. 1233-1234)

3. W Nadleśnictwie, wbrew postanowieniom punktu 2.6.1 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu, 81,6% pracowników (tj. 40 z 49 objętych analizą) nie odbyło szkolenia z ochrony przeciwpożarowej lasu po zmianie przepisów przeciwpożarowych obowiązujących od sierpnia 2022 r. Zgodnie z ww. przepisem, szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu winno być powtórzone m.in. przy zmianie przepisów.

(akta kontroli str.232-233)

Nadleśniczy wyjaśnił, że szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu zostało przeprowadzone w 2023 r. i wzięli w nim udział pracownicy biurowi zatrudnieni w Nadleśnictwie. Nie potrafił on wskazać przyczyny braku udziału pozostałych pracowników Nadleśnictwa w przedmiotowym szkoleniu.

(akta kontroli str. 467-481)

W czasie trwania kontroli w Nadleśnictwie zostało przeprowadzone szkolenie w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, podczas którego pracownicy zostali zapoznani z aktualnym stanem prawnym obowiązującym w zakresie przepisów przeciwpożarowych.

(akta kontroli str.1233-1234)

4. W Nadleśnictwie nieterminowo dokonano uzgodnień „Sposobów postępowania Nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu” na 2023 r. Przedmiotowy dokument uzgodniono bowiem z właściwymi terenowo komendami Państwowej Straży Pożarnej w maju 2023 r., wbrew obowiązкови określoneму w punkcie 4.11.3 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu, zgodnie z którym uzgodnienia takiego należało dokonać do dnia 31 marca.

(akta kontroli str.511-825)

Nadleśniczy wyjaśnił, że niedochowanie wskazanego w nieprawidłowości terminu wynikało z niedopatrzenia pracownika odpowiedzialnego za powyższe czynności, spowodowanego krótkim stażem pracy i brakiem doświadczenia.

(akta kontroli str. 467-481)

5. Książki obiektów budowlanych czterech obszarów małej retencji założone w 2020 r. były prowadzone niezgodnie z rozporządzeniem w sprawie KOB, tj.

- w książkach nie uzupełniono danych właściciela obiektu – co stanowiło naruszenie § 5 pkt 1 rozporządzenia w sprawie KOB, zgodnie z którym wpisy do książki obejmują podstawowe dane identyfikujące obiekt, w tym nazwę lub imię i nazwisko właściciela/zarządcy,
- korekt dokonywano poprzez skreślenie bez adnotacji i podpisu – co stanowiło naruszenie § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie KOB, zgodnie z którym sprostowania błędów we wpisach powinno się dokonywać poprzez przekreślenie wyrazów pojedynczą linią oraz umieszczenie daty i podpisu osoby dokonującej zmiany.

(akta kontroli str.967-993)

Nadleśniczy wyjaśnił, że opisane w nieprawidłowości uchybienia spowodowane były błędem ludzkim i miały charakter sporadyczny i incydentalny. Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za prowadzenie książek obiektów budowlanych został zobowiązany do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli str.994-999)

W trakcie trwania kontroli we wszystkich książkach obiektów budowlanych objętych badaniem uzupełniono dane właściciela obiektu.

(akta kontroli str.1000-1011)

6. W Nadleśnictwie w 2023 r. nie wykonano obowiązkowych przeglądów okresowych czterech wybudowanych przez Nadleśnictwo obszarów mokradłowych, co stanowiło naruszenie art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Prawo budowlane, zgodnie z którym obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego elementów

budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu .

(akta kontroli str. 973, 980, 986, 993)

Nadleśniczy wyjaśnił, że przyczyną braku przeglądów okresowych w 2023 r. była zmiana na stanowisku pracy spowodowana urlopem macierzyńskim pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za ich realizację.

(akta kontroli str. 994-999)

7. W 2024 r. w Nadleśnictwie, wbrew obowiązki określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań dobrej praktyki:

- w 46% przypadkach zleceń na wykonanie prac leśnych⁶⁹ przed przystąpieniem zleceńobiorców do zadań polegających m.in. na pielęgnacji upraw i młodników oraz melioracji agrotechnicznych nie przeprowadzano obligatoryjnej wizji w terenie,

- w trzech przypadkach⁷⁰ wizję terenową przeprowadzono miesiąc przed przystąpieniem do prac, tj. 14 dni przed terminem wskazanym w § 2 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym nie wcześniej niż dwa tygodnie przed przystąpieniem do działań w zakresie gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w lesie, w którym będą prowadzone te działania.

(akta kontroli str.1220-1225)

Nadleśniczy wyjaśnił, że przyczyn opisaną nieprawidłowości należy upatrywać w stosunkowo niedługim czasie istnienia obowiązku przeprowadzania wizji terenowych wynikającego z przywołanego rozporządzenia i tym samym braku wyrobienia właściwej praktyki (standardu) w tym zakresie, jak również błędnego przeświadczenia zlecających prace, że wizje terenowe dotyczą jedynie działań związanych z pozyskaniem drewna, a nie całości działań związanych z gospodarką leśną.

W dniu 13 maja 2024 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej polecono wszystkim pracownikom terenowej służby leśnej dokumentowanie przeprowadzenia wizji terenowych dla wszystkich działań z zakresu gospodarki leśnej na zasadach zgodnych z w § 2 ust. 1 pkt 3 przywołanego rozporządzenia, co spowodowało sukcesywny wzrost liczby przeprowadzanych wizji z 54% wizji obowiązkowych dla I kwartału 2024 r. do 84% w miesiącu maju oraz 89% w czerwcu.

Z uwagi na wciąż niezadowalający poziom przeprowadzanych wizji terenowych w dniu 13 sierpnia 2024 r., tj. w trakcie trwania kontroli NIK, za pośrednictwem poczty elektronicznej ponownie polecono prawidłowe przeprowadzanie wizji terenowych dla działań z zakresu gospodarki leśnej.

(akta kontroli str.1226-1232)

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁶⁹ Na podstawie badania rozliczeń składanych przez leśniczych w I kwartale 2024 r.

⁷⁰ zlecenia numer: 3240900022 z dnia 25 kwietnia 2024 r. (Leśnictwo Szczawin), 3241000030 z dnia 25 kwietnia 2024 r. (Leśnictwo Wola Błędowa) i 3241000033 z dnia 25 kwietnia 2024 r. (Leśnictwo Wola Błędowa).

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, września 2024 r.

Kontroler
Renata Cynamon
Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/